

PŁEĆ

A PODEJMOWANIE

DECYZJI

INWESTYCYJNYCH

Informacja o badaniu

Badanie na temat preferencji Polaków dotyczących płci osób odpowiedzialnych za zarządzanie finansami oraz ryzyka inwestycyjnego zostało zrealizowane przez Fundację Centrum Badania Opinii Społecznej (CBOS) na zlecenie Izby Zarządzających Funduszami i Aktywami.

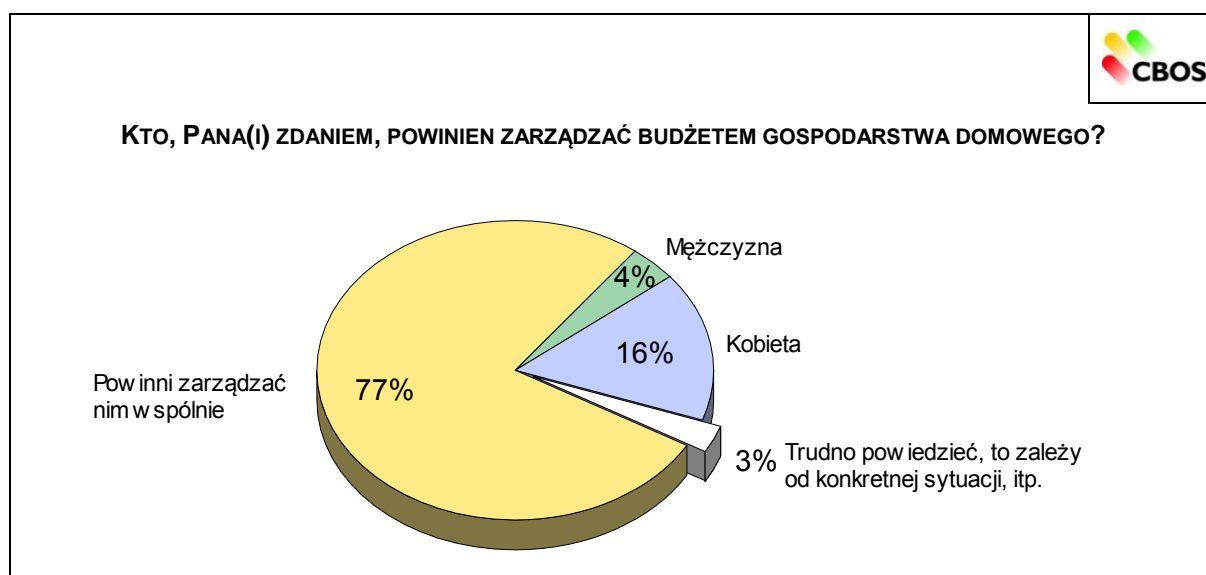
Badanie przeprowadzono w dniach 8-14 maja 2014 roku na liczącej 1074 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski. Było ono częścią majowego omnibusu CBOS. Próba została wylosowana z systemu PESEL. Wywiady zrealizowano metodą wywiadów bezpośrednich (*face-to-face*) wspomaganych komputerowo (*Computer Assisted Personal Interviewing*).

Płeć a finanse

Kto powinien zarządzać domowym budżetem?

Zdecydowana większość (77%) Polaków jest zdania, że budżetem gospodarstwa domowego powinni zarządzać wspólnie kobieta i mężczyzna. Wśród pozostałych badanych znacznie więcej jest zwolenników zarządzania domowymi finansami przez kobietę (16%) niż mężczyznę (4%).

Rysunek 1

Przeprowadzone analizy wielozmiennowe¹ wskazują, że w opinii w tej kwestii kształtowane są przede wszystkim przez płeć badanych. Pomimo tego, iż niezależnie od płci dominuje pogląd, że budżetem gospodarstwa domowego powinni wspólnie zarządzać oboje partnerzy, to za powierzeniem domowych finansów kobiecie zdecydowanie częściej opowiadają się same kobiety niż mężczyźni. Mężczyźni natomiast nieco częściej niż kobiety opowiadają się za wspólnym gospodarowaniem domowym budżetem.

¹ Wykorzystano moduł *IBM SPSS Decision Trees*.

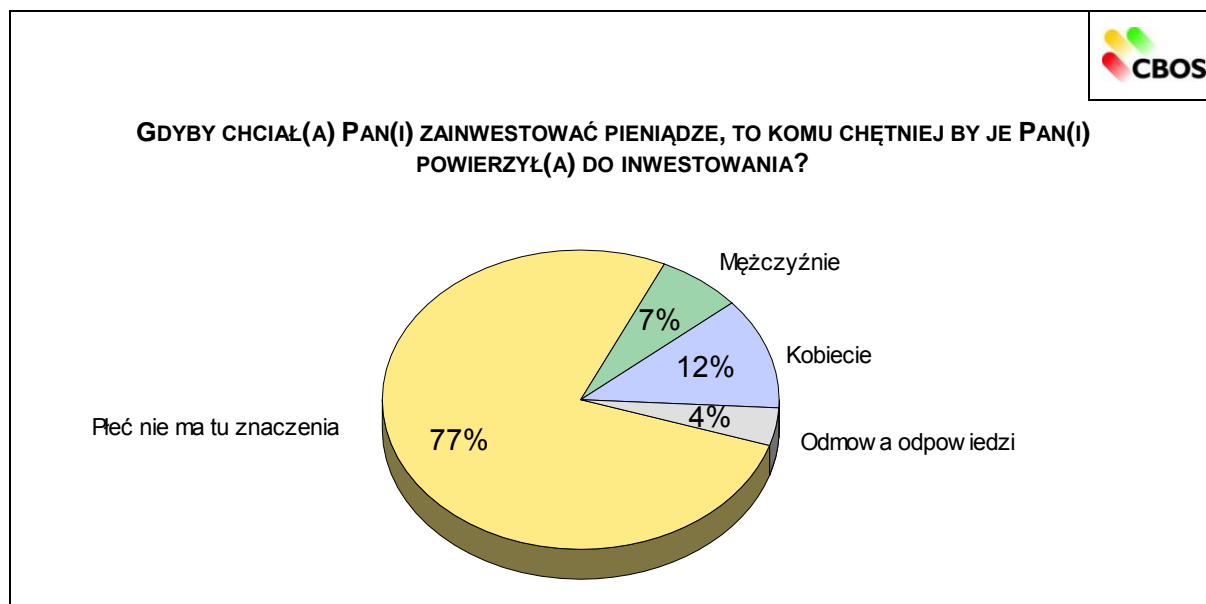
Tabela 1

		Kto, Pana(i) zdaniem, powinien zarządzać budżetem gospodarstwa domowego?				Liczba osób
		Kobieta	Mężczyzna	Powinni zarządzać nim wspólnie	Trudno powiedzieć, to zależy od konkretnej sytuacji, itp.	
		%	%	%	%	
Ogółem		16	4	78	3	1072
Płeć	Mężczyźni	13	5	79	2	513
	Kobiety	18	3	76	3	559
Wiek	18-24 lata	8	7	83	2	125
	25-34	14	2	81	3	215
	35-44	15	6	78	2	184
	45-54	17	6	75	2	173
	55-64	19	2	76	3	187
	65 lat i więcej	20	3	74	4	187
Miejsce zamieszkania	Wieś	16	4	78	2	412
	Miasto do 19 999	14	4	80	2	168
	20 000 - 99 999	19	3	76	2	210
	100 000 - 499 999	16	4	75	6	179
	500 000 i więcej mieszk.	13	7	79	2	103
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	20	4	72	3	233
	Zasadnicze zawodowe	18	3	77	3	264
	Średnie	14	5	78	3	358
	Wyższe	12	3	83	1	217
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	12	2	85	2	98
	Średni personel, technicy	7	6	84	3	49
	Pracownicy adm.-biurowi	19	4	74	3	68
	Pracownicy usług	13	4	79	3	77
	Robotnicy wykwalifikowani	11	5	81	3	118
	Robotnicy niewykwalifik.	23	5	73		44
	Rolnicy	3		97		38
	Pracujący na własny rach.	10	4	84	2	38
	Bezrobotni	21	3	75	2	81
	Emeryci	23	2	71	3	222
	Renciści	27	5	64	4	76
	Uczniowie i studenci	7	8	82	3	81
Gospodynie domowe i inni	14	5	79	2	80	
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	14	2	81	3	156
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	8	7	81	3	90
	sekt. pryw. poza rolnict.	14	5	79	2	244
	prywatnym gosp. rolnym	5		95		36
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	23	1	75	1	138
	501-750	20	4	73	3	128
	751-1000	17	7	74	2	144
	1001-1500	20	2	77	1	182
	Powyżej 1500 zł	11	4	83	2	210
Ocena własnych war. mater.	Złe	17	5	72	6	154
	Średnie	18	2	77	3	415
	Dobre	14	5	79	1	503
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	11	2	80	7	47
	Raz w tygodniu	18	5	75	2	504
	1-2 razy w miesiącu	19	4	76	1	159
	Kilka razy w roku	17	2	79	2	216
	W ogóle nie uczestniczy	6	3	86	5	146
Poglądy polityczne	Lewica	19	4	76	2	193
	Centrum	14	2	82	2	316
	Prawica	16	4	77	3	285
	Trudno powiedzieć	16	5	75	4	278

Komu powierzylibyśmy pieniądze do inwestowania?

Dla zdecydowanej większości (77%) Polaków nie ma znaczenia płeć osoby, która zajmowałaby się inwestowaniem powierzonych przez nich pieniędzy. Pozostali, gdyby chcieli zainwestować pieniądze, nieco częściej powierzyliby je kobiecie (12%) niż mężczyźnie (7%).

Rysunek 2

Przeprowadzone analizy wielozmiennowe² wykazały, iż na preferencje badanych co do płci osób, które miałyby inwestować ich pieniądze, istotnie wpływa wiek i poziom wykształcenia. Co ciekawe opinii w tej kwestii nie różnicuje natomiast płeć samych ankietowanych.

Płeć osoby, która zajmowałaby się inwestowaniem powierzonych przez respondentów pieniędzy najczęściej nie ma znaczenia dla osób poniżej 35 roku życia. Jednocześnie badani najmłodszy, mający 18-24 lata, najrzadziej ze wszystkich skłonni byłiby powierzyć pieniądze kobiecie. Na przeciwnym biegunie są badani najstarsi, którzy ukończyli 65 rok życia, z których co piąty, gdyby chciał zainwestować pieniądze, powierzyłby je kobiecie.

Jeżeli chodzi o wykształcenie, to im wyższy jego poziom, tym częściej badani uważają, iż płeć osoby odpowiedzialnej za inwestowanie pieniędzy nie ma znaczenia a rzadziej skłonni by powierzyć własne środki do inwestowania kobiecie.

² Wykorzystano moduł *IBM SPSS Decision Trees*.

Tabela 2

		Gdyby chciał(a) Pan(i) zainwestować pieniądze, to komu chętniej by je Pan(i) powierzył(a) do inwestowania?				Liczba osób
		Kobiecie	Mężczyźni	Płeć nie ma tu znaczenia	Odmowa odpowiedzi	
		%	%	%	%	
Ogółem		12	7	77	5	1074
Płeć	Mężczyźni	12	7	77	4	513
	Kobiety	11	7	76	5	561
Wiek	18-24 lata	6	9	84	2	125
	25-34	8	5	85	2	215
	35-44	13	8	74	5	184
	45-54	9	7	83	1	173
	55-64	13	9	73	5	188
	65 lat i więcej	20	5	63	12	189
Miejsce zamieszkania	Wieś	14	6	75	6	413
	Miasto do 19 999	13	9	75	3	168
	20 000 - 99 999	10	5	83	2	210
	100 000 - 499 999	10	8	74	8	181
	500 000 i więcej mieszk.	7	12	79	2	103
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	20	5	66	9	234
	Zasadnicze zawodowe	11	7	77	6	265
	Średnie	10	7	80	3	358
	Wyższe	6	9	84	2	217
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	6	7	86	1	98
	Średni personel, technicy	12	5	83		49
	Pracownicy adm.-biurowi	7	11	77	5	68
	Pracownicy usług	11	6	82	2	77
	Robotnicy wykwalifikowani	8	9	75	8	118
	Robotnicy niewykwalifik.	20	5	71	4	45
	Rolnicy	10	5	82	2	38
	Pracujący na własny rach.	10	7	84		38
	Bezrobotni	7	8	84		81
	Emeryci	19	5	65	11	223
	Renciści	18	7	70	5	76
	Uczniowie i studenci	2	9	85	4	81
Gospodynie domowe i inni	14	8	76	1	80	
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	8	6	82	4	157
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	9	10	76	5	90
	sekt. pryw. poza rolnict.	11	7	79	3	244
	prywatnym gosp. rolnym		8	92		36
Dochody na jedną osobę	Do 500 zł	14	8	74	4	138
	501-750	11	6	78	5	128
	751-1000	17	7	73	3	144
	1001-1500	16	6	73	5	182
	Powyżej 1500 zł	10	8	79	3	210
Ocena własnych war. mater.	Złe	14	7	74	5	154
	Średnie	13	7	72	8	417
	Dobre	10	7	81	2	503
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	20	5	66	9	47
	Raz w tygodniu	12	6	77	5	504
	1-2 razy w miesiącu	17	7	71	5	159
	Kilka razy w roku	7	7	81	4	218
	W ogóle nie uczestniczy	8	9	79	4	146
Poglądy polityczne	Lewica	12	9	75	4	193
	Centrum	12	5	82	1	316
	Prawica	12	8	76	4	285
	Trudno powiedzieć	11	6	73	10	280

Płeć a finanse - podsumowanie

Przeprowadzone analizy wskazują, iż poglądy o tym, kto powinien zarządzać budżetem gospodarstwa domowego oraz skłonność do powierzenia inwestycji w zarządzanie przedstawicielom określonej płci są ze sobą silnie powiązane. Choć, bez względu na preferencje dotyczące zarządzania budżetem gospodarstwa domowego, respondenci najczęściej twierdzą, że nie ma znaczenia płeć osoby, która byłaby odpowiedzialna za inwestowanie ich pieniędzy, to najczęściej deklarują to zwolennicy wspólnego gospodarowania budżetem domowym przez kobietę i mężczyznę (83%). Zwolennicy powierzenia domowego budżetu w ręce kobiety znacznie częściej niż pozostali badani skłonni byłiby także powierzyć kobiecie inwestowanie własnych pieniędzy (28%), natomiast nieliczni zwolennicy zarządzania domowym budżetem przez mężczyznę w znaczącej części (42%) woleliby także swoje inwestycje powierzyć w męskie ręce.

Tabela 3

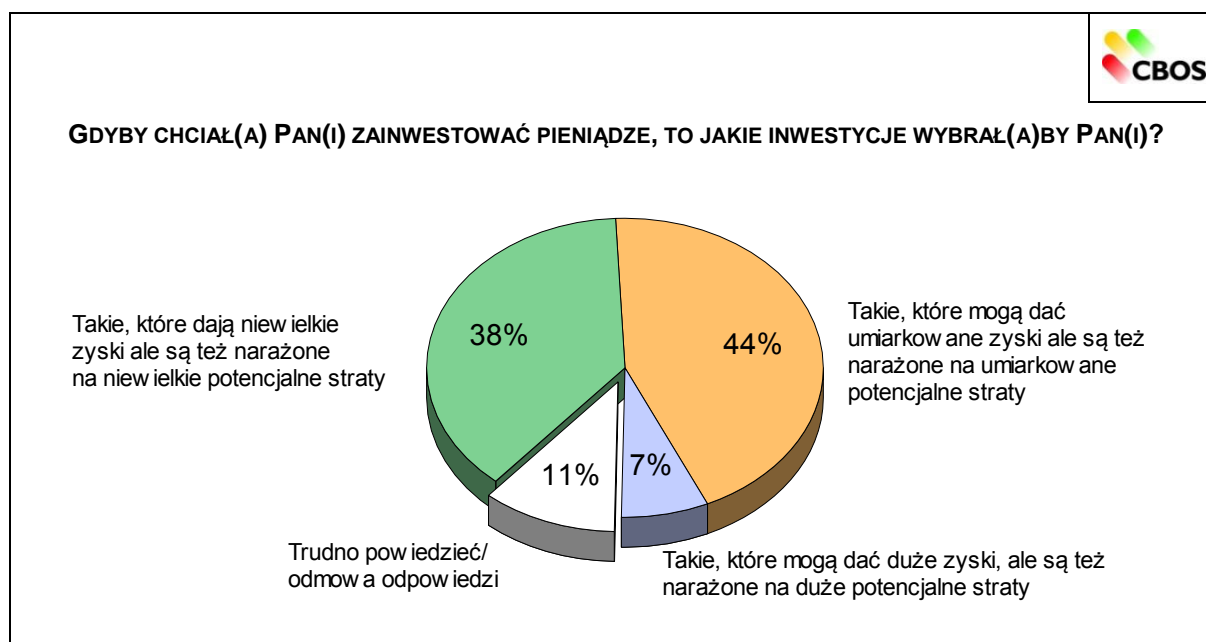
Gdyby chciał(a) Pan(i) zainwestować pieniądze, to komu chętniej by je Pan(i) powierzył(a) do inwestowania?	Kto, Pana(i) zdaniem, powinien zarządzać budżetem gospodarstwa domowego?			
	Kobieta	Mężczyzna	Powinni zarządzać nim wspólnie	Trudno powiedzieć, to zależy od konkretnej sytuacji, itp.
Kobiecie	28%	6%	9%	4%
Mężczyźnie	7%	42%	5%	0%
Płeć nie ma tu znaczenia	57%	48%	83%	64%
Odmowa odpowiedzi	8%	4%	3%	32%

Z omawianego badania wyłania się wniosek, iż dla lepiej wykształconych oraz młodszych respondentów płeć rzadko jest kryterium wyboru osoby kompetentnej do zarządzania pieniędzmi, czy to w gospodarstwie domowym, czy w przypadku inwestowania pieniędzy. Ma ona znaczenie dla osób mniej wykształconych i starszych, którzy chętniej niż pozostali badani powierzyliby gospodarowanie pieniędzmi kobiecie.

Sklonność do ryzyka inwestycyjnego

Sklonność do ryzyka inwestycyjnego Polaków nie jest wysoka. Inwestycje, które mogą dać duże zyski, ale są też narażone na duże straty wybrałoby siedmiu na stu ankietowanych. Najwięcej osób, gdyby chciało zainwestować pieniądze, wybrałoby inwestycje, które mogą dać umiarkowane zyski, ale są też narażone na umiarkowane straty (44%). Niewiele mniejsza jest jednak grupa dążąca przede wszystkim do minimalizacji strat, która jednocześnie zadowoliliby się niskimi zyskami (38%).

Rysunek 3

Z przeprowadzonych analiz wielozmiennowych³ wynika, że preferencje badanych w kwestii ryzyka inwestycyjnego różnicuje przede wszystkim wiek. Można powiedzieć, iż wraz z wiekiem zmniejsza się akceptacja dla potencjalnych strat, nawet za cenę rezygnacji z możliwości uzyskania wyższych zwrotów z inwestycji. Największą skłonnością do akceptacji strat, w zamian za możliwość osiągnięcia większych zysków, charakteryzują się ankietowani w wieku 18-24 lata, z których 14% wybrałoby inwestycje, które mogą dać duże zyski, ale są też narażone na duże potencjalne straty, 61% takie, które mogą dać umiarkowane zyski, ale są też narażone na umiarkowane potencjalne straty, a tylko 21% preferuje inwestycje, które dają niewielkie zyski, ale są też narażone na niewielkie potencjalne straty. Na drugim biegunie znajdują się osoby w wieku 65 i więcej lat, z których ponad połowa (51%) wybrałaby

³ Wykorzystano moduł *IBM SPSS Decision Trees*.

inwestycje, które co prawda dają niewielkie zyski, ale są też narażone na niewielkie straty a tylko nieco ponad jedna piąta (22%) zaakceptowałaby ryzyko umiarkowanych strat za możliwość osiągnięcia nieco wyższych zysków.

Skłonności do ryzyka inwestycyjnego istotnie statystycznie nie różnicuje płeć badanych. Warto jednak zauważyć, iż kobiety nieco częściej niż mężczyźni nie potrafią określić swoich preferencji.

Tabela 4

		Gdyby chciał(a) Pan(i) zainwestować pieniądze, to jakie inwestycje wybrał(a)by Pan(i)?					Liczba osób
		Takie, które mogą dać duże zyski, ale są też narażone na duże potencjalne straty	Takie, które mogą dać umiarkowane zyski ale są też narażone na umiarkowane potencjalne straty	Takie, które dają niewielkie zyski ale są też narażone na niewielkie potencjalne straty	Trudno powiedzieć	Odmowa odpowiedzi	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		7	44	38	11	1	1074
Płeć	Mężczyźni	9	45	39	7	0	513
	Kobiety	5	43	37	13	1	561
Wiek	18-24 lata	14	61	21	3		125
	25-34	10	53	31	7		215
	35-44	7	48	34	10	1	184
	45-54	8	44	43	5		173
	55-64	3	40	44	12	1	188
	65 lat i więcej	2	22	51	23	2	189
Miejsce zamieszkania	Wieś	5	42	40	13	0	413
	Miasto do 19 999	8	47	33	12	0	168
	20 000 - 99 999	9	44	38	9	0	210
	100 000 - 499 999	7	36	44	10	3	181
	500 000 i więcej mieszk.	9	57	28	5		103
Wykształcenie	Podstawowe / gimnazjalne	7	32	39	20	2	234
	Zasadnicze zawodowe	4	41	45	10	1	265
	Srednie	9	47	36	7	0	358
	Wyższe	7	55	31	7		217
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	8	59	26	7		98
	Sredni personel, technicy	15	36	41	9		49
	Pracownicy adm.-biurowi	7	53	34	7		68
	Pracownicy usług	14	50	35	1		77
	Robotnicy wykwalifikowani	5	44	41	10		118
	Robotnicy niewykwalifik.	2	43	42	12		45
	Rolnicy	11	42	36	12		38
	Pracujący na własny rach.	7	37	46	10		38
	Bezrobotni	9	50	33	8		81
	Emeryci	3	27	49	18	3	223
	Renciści	2	32	50	16		76
	Uczniowie i studenci	16	64	17	3		81
	Gospodynie domowe i inni	3	51	34	10	2	80

ciąg dalszy tabeli na następnej stronie.

Tabela 4 c.d.

		Gdyby chciał(a) Pan(i) zainwestować pieniądze, to jakie inwestycje wybrał(a)by Pan(i)?					Liczba osób
		Takie, które mogą dać duże zyski, ale są też narażone na duże potencjalne straty	Takie, które mogą dać umiarkowane zyski ale są też narażone na umiarkowane potencjalne straty	Takie, które dają niewielkie zyski ale są też narażone na niewielkie potencjalne straty	Trudno powiedzieć	Odmowa odpowiedzi	
		%	%	%	%	%	
Ogółem		7	44	38	11	1	1074
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	6	52	34	8		157
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	5	47	39	9		90
	sekt. prywat. poza rolnict.	10	47	35	7		244
	prywatnym gosp. rolnym	11	47	39	2		36
	Powyżej 1500 zł	7	50	39	5		210
Ocena własnych war. mater.	Złe	6	41	40	12	1	154
	Średnie	7	37	43	12	1	417
	Dobre	7	51	33	9	0	503
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	3	38	43	15		47
	Raz w tygodniu	6	44	39	10	1	504
	1-2 razy w miesiącu	8	38	38	15	1	159
	Kilka razy w roku	7	48	34	10	1	218
	W ogóle nie uczestniczy	11	44	38	6	1	146
Poglądy polityczne	Lewica	7	47	39	7	0	193
	Centrum	6	48	41	5	1	316
	Prawica	6	44	41	9		285
	Trudno powiedzieć	8	37	32	21	2	280